

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про публічні закупівлі» щодо закупівель суб'єктів природних монополій»

1. Обґрунтування необхідності прийняття законопроекту

В країнах ЄС на природні монополії накладаються жорсткі вимоги щодо прозорості та підзвітності. Тарифи операторів мереж регулюються з метою захисту споживачів від необґрунтованих витрат, з одного боку, та стимулювання належних інвестицій в інфраструктуру, з іншого.

Відповідно до ст.1 Закону України «Про природні монополії» природна монополія - стан товарного ринку, при якому задоволення попиту на цьому ринку є більш ефективним за умови відсутності конкуренції внаслідок технологічних особливостей виробництва (у зв'язку з істотним зменшенням витрат виробництва на одиницю товару в міру збільшення обсягів виробництва), а товари (послуги), що виробляються суб'єктами природних монополій, не можуть бути замінені у споживанні іншими товарами (послугами), у зв'язку з чим попит на цьому товарному ринку менше залежить від зміни цін на ці товари (послуги), ніж попит на інші товари (послуги).

Відповідно до статті 12 ЗУ «Про захист економічної конкуренції» суб'єкт господарювання займає монопольне (домінуюче) становище на ринку товару, якщо:

- на цьому ринку у нього немає жодного конкурента;
- не зазнає значної конкуренції внаслідок обмеженості можливостей доступу інших суб'єктів господарювання щодо закупівлі сировини, матеріалів та збуту товарів, наявності бар'єрів для доступу на ринок інших суб'єктів господарювання, наявності пільг чи інших обставин.

Розпорядженням Антимонопольного Комітету України від 28.11.2012р. №874р. «Про затвердження Порядку складання та ведення зведеного переліку суб'єктів природних монополій» затверджено порядок складання та ведення Антимонопольним комітетом України зведеного переліку суб'єктів природних монополій з метою виконання положень Закону України «Про природні монополії».

До Зведеного переліку включаються суб'єкти господарювання (юридичні особи), які виробляють (реалізують) товари на ринках, що перебувають у стані природної монополії та включені до реєстрів суб'єктів природних монополій у відповідних сферах органами, що здійснюють державне регулювання у сфері природних монополій.

На офіційному веб-сайті Антимонопольного комітету України розміщено зведений перелік суб'єктів природних монополій, до якого, зокрема, включені суб'єкти господарювання, що здійснюють діяльність з розподілу природного і нафтового газу трубопроводами, розподілу електричної енергії електромережами, централізованого водопостачання, централізованого водовідведення, транспортування теплової енергії.

Через невикористання системи ProZorro та нерозкриття витрат невідомо, наскільки обґрунтованими є витрати таких природних монополій, які потім враховуються у тарифах.

2. Мета і завдання прийняття законопроекту

Метою законопроекту є уточнення положень Закону України «Про публічні закупівлі» задля забезпечення прозорих механізмів провадження діяльності суб'єктів господарювання, що здійснюють діяльність з розподілу природного і нафтового газу трубопроводами, розподілу електричної енергії електромережами, централізованого водопостачання, централізованого водовідведення, транспортування теплової енергії.

3. Загальна характеристика і основні положення законопроекту

Законопроектом пропонується:

- Уточнити, що суб'єкти господарювання, що здійснюють діяльність з розподілу природного і нафтового газу трубопроводами, розподілу електричної енергії електромережами, централізованого водопостачання, централізованого водовідведення, транспортування теплової енергії є замовниками, які здійснюють закупівлі відповідно до Закону України «Про публічні закупівлі»;

- Уточнити перелік видів діяльності в окремих сферах господарювання для цілей застосування пункту 4 частини першої статті 2 Закону України «Про публічні закупівлі».

4. Стан нормативно-правової бази

Дана сфера відносин регулюється Конституцією України, Законом України «Про публічні закупівлі», «Про ринок природного газу», «Про ринок електричної енергії», «Про житлово-комунальні послуги».

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація законопроекту не потребує додаткових витрат з Державного бюджету України.

6. Прогноз соціально-економічних та інших наслідків прийняття акта

Прийняття законопроекту забезпечить якісне та прозоре управління газорозподільними та електричними мережами, а також системою централізованого водопостачання та водовідведення, що є передумовою впровадження повноцінного ринку газу в Україні, в тому числі, для забезпечення вільного вибору постачальників на рівні побутових споживачів

Народний депутат України

Герус А.М.

СЕДО ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: Герус Андрій Михайлович
Сертифікат: 58E2D9E7F900307B04000000C5032F00F9398300
Дійсний до: 13.04.2022 0:00:00

Апарат Верховної Ради України
№ 17д9/1-2021/28629 від 02.02.2021

370355